

MARCIN ŁUKASZ MAJEWSKI
KATOLICKI UNIwersYTET LUBELSKI, LUBLIN

ANDRZEJ A. ZIĘBA

<https://orcid.org/0000-0003-4971-2650>

UNIwersYTET JAGIELLOŃSKI, KRAKÓW

ŚLADY OBECNOŚCI KUPCÓW ORMIAŃSKICH W ŁOWICZU ORAZ ORMIAŃSKIE EPIZODY W HISTORII RELIGIJNEJ TEGO MIASTA W XVII I XVIII WIEKU

Handel był jedną z głównych profesji uprawianych przez polskich Ormian. Rozległość prowadzonych przez nich interesów sprawiała, że byli aktywni na rynkach handlowych trzech kontynentów. W Polsce zaś można było ich spotkać w wielu miastach zarówno królewskich, jak i tych należących do osób prywatnych oraz duchownych.

Jednym z nich był Łowicz – miasto arcybiskupów gnieźnieńskich położone na ważnym szlaku handlowym łączącym Toruń z Lublinem i miastami Rusi¹. Sam Łowicz nie był dla kupców ormiańskich docelowym miejscem prowadzonych interesów. Zatrzymywali się w nim głównie przy okazji przemieszczania się po szlakach handlowych do większych miejscowości. Z pewnością do dłuższego postoju z towarem w tym mieście zachęcały prężnie rozwijające się jarmarki, przede wszystkim zaś ten rozpoczynający się w czerwcu na św. Jana Chrzciciela oraz październikowy na św. Mateusza². Echo pobytów Ormian na łowickim rynku znajdujemy w inwentarzu sporządzonym w 1638 roku przez lwowiankę Szuszanik Miklaszewiczową, po śmierci męża, Greška. Znajduje się w nim pozycja

¹ S. Lewicki, *Drogi handlowe w Polsce w wiekach średnich i wieku XVI*, Warszawa 1926.

² Z. Morawski, *Łowicz średniowieczny*, w: *Łowicz. Dzieje miasta*, red. R. Kołodziejczyk, Warszawa 1986, s. 73 i n.; W. H. Gawarecki, *Pamiętki historyczne Łowicza*, Warszawa 1844, s. 30.

świadcząca o atrakcyjności wyrobów wiklinowych z Mazowsza: „kosz z przykrywką roboty łowickiej”³.

Tylko niektórzy z ruchliwych przybyszy osiedlali się w Łowiczu na stałe. Pierwsza, pochodząca z 1641 roku, wzmianka o zamieszkaniu Ormianina w tym mieście dotyczy Wojciecha Augustynowicza, członka znaczącej rodziny we Lwowie, z czasem osiadłej także w innych miastach polskich. Do Łowicza przybył Augustynowicz najpewniej w latach 30. XVII wieku. Nie wiadomo czym handlował, ale z pewnością był w mieście jednym ze znaczniejszych przedstawicieli kupieckiej profesji. W 1641 roku piastował urząd wicestarszego łowickiej Konfraterni Kupieckiej⁴. Po raz ostatni został wymieniony w dwóch perceptach donatywy z pierwszej połowy lat 50. XVII wieku. W 1651 roku uiścił w kasie konfraterni 2 floreny, zaś trzy lata później znalazł się wśród 22 kupców, którzy nie wpłacili żadnej sumy⁵.

W połowie XVII wieku osiadł w Łowiczu Krzysztof Rubinowicz (nazwisko pochodne zapewne od ormiańskiego imienia Ruben, dosyć rzadkiego wśród polskich Ormian, choć w Armenii występującego od wieków), kupiec, z czasem rajca (1672, 1680) i burmistrz (1691) tego miasta⁶. Prowadził handel m.in. z Żydami lubelskimi⁷. Zamieszkał przy łowickim Nowym Rynku i poczynił tam inwestycje budowlane, o czym wiemy stąd, że w 1912 roku, przy rozbieraniu oficyny w domu rynkowym noszącym obecnie numer 4, wydobyto modrzewiową belkę podciągową, zwaną siostrzanem, na której znajdował się napis: „Benedic Domine Domum Istam Et Omnes Habitantes In Ea. A[nn]o D[omi]ni 1661 Die[bus] 6 Mai” (Błogosław, Panie, domowi temu i wszystkim w nim mieszkającym. Roku Pańskiego 1661 dnia 6 maja), oraz monogram: „Ch[ristophor] R[ubinowicz] Ra[jca] Ł[owicki]”, przedzielony tarczą z rysunkiem ryby⁸. Synem

³ Biblioteka Klasztoru Mechtarystów (dalej: BKM) w Wenecji: sygn. 1788, Zapisy ormiańskiego sądu duchownego we Lwowie za lata 1630-1642, k. 74v.

⁴ Archiwum Państwowe Miasta Stołecznego Warszawy, Oddział w Łowiczu (dalej: APOŁ): Zbiór Władysława Tarczyńskiego w Łowiczu 1633-1942 (dalej: ZWT), sygn. 48, mkf. 75/13646N, Regestrum expensarum – regestrum perceptarum 1641-1673, s. 1; sygn. 37, mkf. 13635, Skrypty najstarsze łowickie różnej treści od roku 1641; sygn. 52, mkf. 13650, Różne skrypty (od 1641 roku) Konfraterni Kupieckiej w Łowiczu, s. 1. W niektórych źródłach Wojciech Augustynowicz jest notowany pod imieniem Albert. Najpewniej jest to skrócony zapis imienia Adalbert, czyli Wojciech.

⁵ Ibidem, s. 52, 71.

⁶ J. Wegner, *Łowicz w latach „potopu”*, Łowicz 1947, s. 137, 141 (jako rajca wzmiankowany w 1672); J. Warężak, *Słownik geograficzno-historyczny Księstwa Łowickiego*, 2/1, Wrocław 1961, s. 219 (wzmiankowany w kwietniu 1680 roku jako nowy rajca).

⁷ *Materiały źródłowe do dziejów Żydów w księgach grodzkich lubelskich z doby panowania Michała Korybuta Wiśniowieckiego i Jana III Sobieskiego, 1669-1697*, 2, red. H. Gmiterek, Lublin 2003, s. 97 (proces Rubinowicza z Ickiem Moszkowiczem i żydowską gminą lubelską w 1678 roku, zakończony w marcu ugodą i wycofaniem przez Rubinowicza skargi z Trybunału Koronnego).

⁸ M. Wojtylak, *Niezwykły dom Wegnerów*, „Łowiczanie. Kwartalnik Historyczny”, 2009, nr 3, s. 1, 4, [online], <http://łowiczanie.info/niezwykly-dom-wegnerow>.

Krzysztofa był Adam Rubinowicz (1673 – 30 listopada 1746), również pełniący funkcję ławnika. Jego portret trumienny, przechowywany w zbiorach Muzeum Miejskiego im. Władysława Tarczyńskiego, jest kolejną pamiątką po tej rodzinie⁹. Drugi syn Krzysztofa, Franciszek Rubinowicz, rajca, prokurator publiczny łowicki i na początku XVIII wieku, w burzliwych latach wojny północnej, burmistrz nocny, odziedziczył dom przy Nowym Rynku.

Najstarsza córka Franciszka Rubinowicza, Brygida, wniosła dom rynkowy w posagu Grzegorzowi Faruchowiczowi, także Ormianinowi, którego poślubiła w 1722 roku. Faruchowicz wywodził się z ormiańskiej rodziny bardzo często zmieniającej miejsce pobytu, i w pierwszej połowie wieku XVII zamieszkującej Jazłowiec, potem rozproszonej w całej Polsce. Jej przedstawiciele znajdujemy we Lwowie, Lublinie, Zamościu, Warszawie i Krakowie. Łowicki Faruchowicz był ważną osobistością miasta, ławnikiem (1739), rajcą, wójtem w 1746 roku, członkiem (podobnie jak żona) Bractwa Św. Aniołów Stróżów, właścicielem jednej z aptek miejskich, a przede wszystkim nadwornym aptekarzem prymasa Teodora Potockiego¹⁰. Zmarł 23 sierpnia 1747 roku. W rok po śmierci męża Brygida Faruchowiczowa sprzedała dom nieormiańskiemu nabywcy, a w 1750 roku wyszła powtórnie za mąż za Franciszka Nowaka, kantora kolegiaty łowickiej. Trzech synów Grzegorza i Brygidy zmarło w dzieciństwie, zaś córka Anna została żoną lekarza Wacława Pernerera. Inna Faruchowiczówna, córka Jerzego, wyszła w Łowiczu za mąż za Jana Pernerera, także lekarza. Pernererowie pochodzili z Czech¹¹.

Inne wzmianki o działalności handlowej Ormian w Łowiczu dotyczą kupców, którzy nie byli stałymi mieszkańcami miasta. Trzej bracia Domazerscy ze Lwowa – Mikołaj (Miśko), Krzysztof (Chaczko) i Grzegorz (Greško), synowie Aweddyka, rozważąc w latach 30. XVII wieku towary orientalne po różnych jarmarkach w całej Polsce, bywali także w Łowiczu¹². W 1648 roku do kasy łowickiej Konfraterni Kupieckiej wpłynęła opłata od pogrzebu nieznanego z imienia kupca ormiańskiego, który zmarł podczas pobytu w Łowiczu w interesach¹³. Innego Ormianina handlującego w Łowiczu odnotowały rejestry kupieckie w 1668 roku¹⁴.

⁹ M. Męciewska, B. Grątkowska, *Pod jedną koroną: kultura i sztuka w czasach unii polsko-saskiej, 26 czerwca – 12 października 1997, Zamek Królewski w Warszawie, Staatliche Kunstsammlungen Dresden*, Warszawa 1997, s. 413.

¹⁰ J. Szymczak, *Corpus inscriptionum Poloniae, 5, Województwo skierniewickie, 2, Miasto Łowicz*, Warszawa-Łódź 1987, s. 177, 179, 182, 184; P. Stanisławski, *Szpitalnictwo kościelne w archidiaconacie łęczyckim i łowickim do 1795 roku*, Warszawa 2004, s. 267; Z. Skiełczyński, *Aptekarze łowiccy XV-XIX w.*, Łowicz 1979, s. 7.

¹¹ M. Wojtylak, *Niezwykły dom Wegnerów*, s. 4.

¹² Центральний державний історичний архів України we Lwowie: *Acta iudicii civilis Armenorum*, 1639 r., s. 662-679; БКМ в Венеції: sygn. 1788, k. 58v (dotyczy pobytu Greška Domazerskiego w 1637 roku).

¹³ APOŁ: ZWT, sygn. 48, mkf. 75/13646N, s. 38.

¹⁴ Ibidem, s. 123.

Kolejne wzmianki o przebywających w mieście nad Bzurą kupcach ormiańskich pochodzą z XVIII wieku. Docierali aż z Wołoszczyzny i Siedmiogrodu. Z około roku 1700 mamy relację szlachcica M. Grzybowskiego, dziedzica wsi Wielka Woda pod Warszawą, o dosyć niezwykłej transakcji z jednym z nich:

kupiłem też i podjezdka siwego dla siebie od Ormianina Ferencowicza z Wołoszczyzny za 125 tal[arów] bitych gotówką, wydatek wielki, lecz się opłaci, bo jegomość dodał mi kozaczka w litkupie, chłopak żwawy i pilny, na koniach się zna [...] licząc go 25 tal[arów], koń nie wypadnie jak 100, a na tę cenę znajdę nie wiem ilu kupców¹⁵.

W 1715 roku pewien Ormianin zapłacił poborcom Konfraterni Kupieckiej 10 zł i 16 gr¹⁶. Dwaj Ormianie byli obecni 14 października 1739 roku na jarmarku św. Mateusza. Byli to Grzegorz Bernatowicz ze Lwowa i Jan Augustynowicz z Warszawy¹⁷. Ten ostatni przybył po raz kolejny na jarmark św. Mateusza 10 października 1742 roku¹⁸. W zachowanych księgach kupieckich są to ostatnie wzmianki o handlujących w mieście Ormianach, nie oznacza to jednak, że po 1742 roku byli oni nieobecni na łowickich jarmarkach i targach. Najdobitniej świadczy o tym jeden z wpisów w aktach metrykalnych kolegiaty Wniebowzięcia Najświętszej Marii Panny i św. Mikołaja w Łowiczu z 9 stycznia 1761 roku. Pod tą datą odnotowano, że w Łowiczu zmarł kupiec lwowski Józef Augustynowicz¹⁹. Z pewnością liczba kupców ormiańskich przybywających w celach merkantylnych do miasta była większa niż kilka odnotowanych w zachowanych księgach przypadków.

Pod koniec wieku XVIII udziałowcem manufaktury płóciennej w Łowiczu, założonej przez braci Poniatowskich – króla Stanisława Augusta i prymasa Michała, był Maciej Łyszkiewicz, znany bankier ormiański z Warszawy. Zakupił akcje, bo chciał mieć prawo do rozprawiania jej produkcji²⁰. Z kolei przedwinną historię wydania za mąż w sierpniu 1713 roku za warszawskiego Ormianina córki łowickiego kata znajdujemy w listach Jadwigi Rafałowiczówny, córki warszawskich Ormian, rezydentki u tamtejszych wizytek:

¹⁵ J. Warężak, *Słownik*, s. 195.

¹⁶ APOŁ: Cech Kupców w Łowiczu, sygn. 1, mkf. 13529, Ekspensa i percepta cechu kupców w Łowiczu, k. 19.

¹⁷ APOŁ: ZWT, sygn. 51, mkf. 13649, Prawo albo Frycówka chłopców kondycji kupieckiej, s. 18.

¹⁸ Ibidem, s. 24.

¹⁹ Archiwum Diecezjalne w Łowiczu: Akta Metrykalne Kolegiaty Wniebowzięcia Najświętszej Marii Panny i św. Mikołaja w Łowiczu 1698-1913.

²⁰ W. Kula, *Manufaktury sukienne w Skierniewicach i płócienne w Łowiczu 1785-1795*, w: idem, *Szkice o manufakturach w Polsce XVIII wieku*, Warszawa 1956, 2, s. 652-655, 747-748.

Kilku tu Węgrzinów osądzono na śmierć i przywołano z Łowicza kata na executią sprawiedliwości, która koniec wziąć miała w piątek, na co kat czekając, wydał tymczasem w niedzielę córkę swoją za jednego Ormianina. Z rana ślub im dano, a wieczór ociec zięcia zabił i sam się gdzieś ukrył, że go nie mogą znaleźć. Powiadają, że zięć sam wpadł na sztylet trafunkiem, ale córka na ojca-kata za męża instyguje [tj. oskarża], lecz i ci Węgrzynowie dekretowani [tj. skazani] zostają w oczekiwaniu²¹.

Można tu jeszcze dodać parę epizodów ormiańskich z historii religijnej Łowicza. Kanonikiem łowickim był Michał Jan Nepomucen Awedyk, wywodzący się z krakowskiej rodziny ormiańskiej. Zmarł w Łowiczu 7 grudnia 1760 roku i został pochowany w tamtejszej kolegiacie²². Kanonię w Łowiczu – obok podobnej godności w kapitułach warszawskiej, chełmskiej i kijowskiej – miał też Mikołaj Jaśkiewicz, urodzony we Lwowie, krewny Augustynowiczów, birtualny kapłan z kolegiaty św. Jana w Warszawie, następnie proboszcz łowicki. Zmarł w Łowiczu 23 lutego 1779 roku²³. Franciszek Nikorowicz, syn Szymona, zamożnego kupca ormiańskiego z Warszawy, a brat słynnej modniarki tamtych czasów, Urszuli Łazarewiczowej, do kasaty zakonu był jezuitą pracującym w Warszawie jako nauczyciel w konwiktie królewskim. Był to trzeci Ormianin wśród kanoników łowickich; zmarł w Łowiczu w 1802 roku²⁴.

Najmocniejszy ślad pozostawił w historii miasta czwarty z rzędu kanonik łowicki (od 1781) pochodzenia ormiańskiego, Grzegorz Zachariasiewicz (Zacharyaszewicz). Urodzony we Lwowie w 1740 roku, najpierw był jezuitą, ale potem z powodu kasaty zakonu przeszedł w szeregi kleru archidiecezji gnieźnieńskiej, został prepozytem, a następnie dziekanem kapituły w Łowiczu, rejentem kancelarii arcybiskupiej. W 1809 roku mianowano go łowickim biskupem pomocniczym (sakrę otrzymał w tamtejszej kolegiacie) i należał do gorliwych współpracowników kolejnych prymasów: Antoniego Kazimierza Ostrowskiego, Michała Poniatowskiego, Ignacego Krasickiego i Ignacego Raczyńskiego. W Łowiczu wydawał swe kazania i nauki religijne w drukarni, którą sam zarządzał.

²¹ J. Rafałowiczówna, *A z Warszawy nowiny te... Listy do Elżbiety Sieniawskiej z lat 1710-1720*, wyd. B. Popiołek, Kraków 2000, s. 38.

²² J. Lachs, *Awedyk Michał Jan Nepomucen*, w: *Polski słownik biograficzny*, 1, Kraków 1935, s. 189-190; J. Korytkowski, *Pralaci i kanonicy katedry metropolitalnej gnieźnieńskiej od roku 1000 aż do dni naszych podług źródeł archiwalnych*, Gniezno 1883, 1, s. 32-33.

²³ S. Barącz, *Żywoty sławnych Ormian w Polsce*, Lwów 1856, s. 143-144; E. Rabowicz, *Jaśkiewicz Mikołaj*, w: *Polski słownik biograficzny*, 11, Wrocław-Warszawa-Kraków 1964-1965, s. 93-94.

²⁴ J. Popłatek, L. Grzebień, *Komisja Edukacji Narodowej. Udział byłych jezuitów w pracach Komisji Edukacji Narodowej*, Kraków 1973, s. 250, 434; H. Kopczyńska-Kłós, *Urszula Ludwika Łazarowicz*, [online], <http://www.wiki.ormianie.pl>.

W testamencie pozostawił legaty na dwie łowickie instytucje charytatywne: Zakład św. Leonarda dla ubogich dzieci i bank Mons Pius²⁵.

Bibliografia

Źródła archiwalne

- Archiwum Diecezjalne w Łowiczu: Akta Metrykalne Kolegiaty Wniebowzięcia Najświętszej Marii Panny i św. Mikołaja w Łowiczu 1698-1913
- Archiwum Państwowe Miasta Stołecznego Warszawy, Oddział w Łowiczu: Zbiór Władysława Tarczyńskiego w Łowiczu 1633-1942; sygn. 48, mkf. 75/13646N, Regestrum expensarum – regestrum perceptarum 1641-1673; sygn. 37, mkf. 13635, Skrypty najstarsze łowickie różnej treści od roku 1641; sygn. 52, mkf. 13650, Różne skrypty (od 1641 roku) Konfraterni Kupieckiej w Łowiczu, Cech Kupców w Łowiczu; sygn. 1, mkf. 13529, Ekspensa i percepta cechu kupców w Łowiczu
- Biblioteka Klasztoru Mechitarystów w Wenecji: sygn. 1788, Zapisy ormiańskiego sądu duchownego we Lwowie za lata 1630-1642
- [Centralny] Центральный державний історичний архів України у Львові: Acta iudicii civilis Armenorum

Źródła drukowane

- Materiały źródłowe do dziejów Żydów w księgach grodzkich lubelskich z doby panowania Michała Korybuta Wiśniowieckiego i Jana III Sobieskiego, 1669-1697*, red. H. Gmiterek, Lublin 2003
- Rafałowiczówna J., *A z Warszawy nowiny te... Listy do Elżbiety Sieniawskiej z lat 1710-1720*, wyd. B. Popiołek, Kraków 2000
- Szymczak J., *Corpus inscriptionum Poloniae, 5, Województwo skierniewickie, 2, Miasto Łowicz*, Warszawa-Łódź 1987

Prasa

- „Gazeta Korespondenta Warszawskiego i Zagranicznego”, 1814, nr 41

Opracowania

- Barącz S., *Żywoty sławnych Ormian w Polsce*, Lwów 1856
- Gawarecki W. H., *Pamiętki historyczne Łowicza*, Warszawa 1844
- Korytkowski J., *Pralaci i kanonicy katedry metropolitalnej gnieźnieńskiej od roku 1000 aż do dni naszych podług źródeł archiwalnych*, Gniezno 1883
- Kula W., *Manufaktury sukienne w Skierniewicach i płócienne w Łowiczu 1785-1795*, w: idem, *Szkice o manufakturach w Polsce XVIII wieku*, Warszawa 1956

²⁵ „Gazeta Korespondenta Warszawskiego i Zagranicznego”, 1814, nr 41 (nekrolog); J. Korytkowski, *Pralaci*, 4, s. 376-382; S. Barącz, *Żywoty*, s. 380-387; J. Rejowicz, *Ks. Grzegorz Zacharyaszewicz*, b.m. i r. druku; B. Rok, *Ormianin Mikołaj Jaśkiewicz (1717-1779) i jego pouczenia duszpasterskie*, w: *Studia i szkice historyczne. Prace ofiarowane K. Matwijowskiemu*, red. S. Ochman-Staniszevska, Wrocław 1996, s. 229-235; J. Waręzak, *Mons Pietatis w Łowiczu*, wyd. 2, Łowicz 2012, s. 291, 293.

- Lachs J., *Awedyk Michał Jan Nepomucen*, w: *Polski słownik biograficzny*, 1, Kraków 1935, s. 189-190
- Lewicki S., *Drogi handlowe w Polsce w wiekach średnich i wieku XVI*, Warszawa 1926
- Męclewska M., Grątkowska B., *Pod jedną koroną: kultura i sztuka w czasach unii polsko-saskiej, 26 czerwca – 12 października 1997, Zamek Królewski w Warszawie, Staatliche Kunstsammlungen Dresden*, Warszawa 1997
- Morawski Z., *Łowicz średniowieczny*, w: *Łowicz. Dzieje miasta*, red. R. Kołodziejczyk, Warszawa 1986
- Popłatek J., Grzebień L., *Komisja Edukacji Narodowej. Udział byłych jezuitów w pracach Komisji Edukacji Narodowej*, Kraków 1973
- Rejowicz J., *Ks. Grzegorz Zacharyaszewicz*, b.m. i r. druku
- Rok B., *Ormianin Mikołaj Jaśkiewicz (1717-1779) i jego pouczenia duszpasterskie*, w: *Studia i szkice historyczne. Prace ofiarowane K. Matwijowskiemu*, red. S. Ochman-Staniszevska, Wrocław 1996, s. 229-235
- Skiełczyński Z., *Aptekarze łowiccy XV-XIX w.*, Łowicz 1979
- Staniszevska P., *Szpitalnictwo kościelne w archidiaconacie łęczyskim i łowickim do 1795 roku*, Warszawa 2004
- Warężak J., *Mons Pietatis w Łowiczu*, wyd. 2, Łowicz 2012
- Warężak J., *Słownik geograficzno-historyczny Księstwa Łowickiego*, 2/1, Wrocław 1961
- Wegner J., *Łowicz w latach „potopu”*, Łowicz 1947
- Wojtylak M., *Niezwykły dom Wegnerów*, „Łowiczanie. Kwartalnik Historyczny”, 2009, nr 3, s. 1, 4

Netografia

- H. Kopczyńska-Kłós, *Urszula Ludwika Łazarowicz*, [online] <http://www.wiki.ormianie.pl>

Մարչին Լուկաշ Մանսկի, Անջէ Ա. Զիւնքա, Լովիչում հայ վաճառականների ներկայության հետքերը և այս քաղաքի կրոնական պատմության մեջ հայկական դրվագների առկայությունը XVII-XVIII դդ.

XVII և XVIII դդ. Լովիչում հայերը հիմնականում զբաղվում էին վաճառքով: Հատկապես մեծ ճանաչողություն էր վայելում հայերի շրջանակում այստեղի տոնավաճառը սուրբ Սաթնուսի օրը (հոկտեմբերի 10-ին): Հայտնի են նաև XVII դ. երկու հայ վաճառական ընտանիքների՝ Աուգուստինովիչների (ծագումով Լվովից) և Ֆարուհովիչների (ծագումով Յազլովեցից), Լովիչում մշտական բնակություն հաստատելու դեպքերը: XVIII դ. այստեղ տեղի վանական ծխի կանոնիկոսների դերում հանդես էին գալիս ծագումով հայ չորս կաթոլիկ հոգևորականներ՝ Յան Նեպոմուցեն Ավետիկը, Միկոլայ Յասկևիչը, Ֆրանչիշեկ Նիկորովիչը և Եպիսկոպոս Գժեգոժ Զախարիասևիչը:

Բանալի բառեր՝ Լովիչ, հայեր

Marcin Łukasz Majewski, Andrzej A. Zięba, *Traces of the Presence of Armenian Merchants in Łowicz and Armenian Episodes in the Religious History of This City in the 17th and 18th Centuries*

In the 17th and the 18th century in Łowicz Armenians were mostly tradesmen, particularly associated with the St Mathew fair (on 10th October). Two Armenian families decided to settle in Łowicz: the Augustynowicz family (originally from Lwów) and the Faruchowicz family (from Jazłowiec). Also, in the 18th century four Roman Catholic priests of Armenian origin worked as canons at Łowicz collegiate chapter: Jan Nepomucen Awedyk, Mikołaj Jaškiewicz, Franciszek Nikorowicz and Grzegorz Zachariasiewicz.

Keywords: Łowicz, Armenians